Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Aan:
Staatssecretaris Mijnbouw
Minister voor Klimaat en Energie
Minister van Economische Zaken en Klimaat

nota

Brieven aan Tweede en Eerste Kamer m.b.t. mitigerende maatregelen

Programma DG Groningen en Ondergrond
Directie Schadeherstel en Gaswinning Groningen

Auteur
[redacted]

TER BESLISSING
Datum
25 april 2024

Kenmerk
PDGGO-DSGG / 52936690

Kopie aan
[redacted]

Parafenroute
[redacted]

Bijlage(n)
1. Brief aan Tweede Kamer mitigerende maatregelen
2. Brief aan Eerste Kamer mitigerende maatregelen
3. Overzicht maatregelen sluiting Groningenveld sinds 2018 (onderdeel van brief)
4. Overzicht niet-realiseerbare mitigerende maatregelen (onderdeel van brief)
5. Aanvullende GTS-analyse volume- en capaciteitstekorten
6. TNO-analyse toekomstige prijsontwikkeling gas

Aanleiding

Het Groningenveld is sinds 19 april jl. definitief gesloten nadat zowel de Tweede als de Eerste Kamer hebben ingestemd met het wetsvoorstel dat u (SMB) in dit kader had ingediend. In de brief aan de Tweede Kamer van 22 september 2023 geeft u (SMB) aan dat het kabinet het restrisico na het sluiten van het Groningenveld accepteert en dat u (SMB) de Tweede Kamer in het voorjaar van 2024 informeert over eventueel te nemen maatregelen om het restrisico te mitigeren.

Met onderhavige brief wordt zowel de Tweede als de Eerste Kamer geïnformeerd over de vraag welke maatregelen nodig en mogelijk zijn om de door GTS gesignaleerde restrisico's na sluiting van het Groningenveld ten aanzien van leveringszekerheid te mitigeren.

Geadviseerd besluit

In de bijlage bij deze nota treft u een (inhoudelijk identieke) brief aan voor de Tweede Kamer en voor de Eerste Kamer. U (SMB) wordt geadviseerd deze stukken, inclusief de analyses van GTS en TNO die als bijlage bij de brief zijn gevoegd, aan de genoemde Kamers te versturen, mede namens MKE.

Kernpunten

Leveringszekerheid in gasjaar 2024-2025 en daarna

- In bijgevoegde brief gaat u (SMB) allereerst in op het volume- en capaciteitsrisico dat resteert na sluiting van het Groningenveld.
- Het volumerisico is beperkt, zoals eerder al gemeld. In aanvulling hierop wordt nader ingegaan op de kans dat een volumetekort zich voordoet.

Programma DG Groningen en Ondergrond
Directie Schadeherstel en Gaswinning Groningen

Kenmerk
PDGGO-DSGG / 52936690

- Ook bevat de brief een aanvullende analyse van GTS van de potentiële volume- en capaciteitstekorten. Deze wordt eveneens aangeboden aan beide Kamers.
- Uit de aanvullende GTS-analyse blijkt dat de grootte van het potentiële volumetekort snel afneemt in de tijd. In 2027 is dit potentiële tekort weg, maar het kan later dat jaar (beperkt) terugkeren als de vergunning voor EET niet verlengd wordt per 1 oktober 2027.
- Ook staat u (SMB) stil bij een analyse van TNO, welke ook wordt aangeboden aan de beide Kamers. De analyse is een verkenning naar de belangrijkste ontwikkelingen op de vraag- en aanbodkant van de gasmarkt in relatie tot de prijsontwikkeling van gas in de komende jaren. De analyse biedt geen fundamenteel nieuwe inzichten.
- Tot slot wordt onder dit onderdeel van de brief het resterende capaciteitsrisico belicht. Daarbij wordt aangegeven dat in gasjaar 2024-2025 sprake is van een capaciteitstekort bij een gemiddelde effectieve etmaaltemperatuur van –11°C of lager in combinatie met volledige uitval van gasopslag Norg.
- Een koude dag met een gemiddelde effectieve etmaaltemperatuur van –11°C of lager in combinatie met volledige uitval van gasopslag Norg komt op basis van een ruwe inschatting eens in de tweeduizend jaar voor.
- GTS raamt voor de gasjaren na 2024-2025 geen (noemenswaardig) capaciteitstekort meer. Daarom zijn eventuele maatregelen beperkt tot dat gasjaar.

Mitigerende maatregelen

- Wat betreft de mitigerende maatregelen geeft u (SMB) aan dat in aanvulling op de maatregelen die in de afgelopen jaren al zijn genomen, een aantal aanvullende maatregelen onderzocht is om het restrisico op een volume- of capaciteitstekort nog verder te beperken.
- T.a.v. volumemaatregelen noemt u (SMB) dat het kabinet de afgelopen periode al een flink aantal maatregelen heeft genomen naar aanleiding van het wegvallen van de toevoer van Russisch gas en dat die maatregelen ook bijdragen aan het verminderen van het door GTS gesignaleerde potentiële volumetekort. Daarbovenop worden op dit moment geen aanvullende maatregelen voorzien.
- Bij de capaciteitsmaatregelen belicht u aan de hand van de hierboven genoemde aanvullende GTS-analyse allereerst de duur en omvang van een potentieel capaciteitstekort. Om een mogelijk tekort te voorkomen, kan een reductie van ongeveer 15% van de piekvraag van de kleinste verbruikersklasse (RNB G1A) al voldoende zijn om een mogelijk tekort te voorkomen. Daartoe kan een publiekscampagne mogelijk voldoende effect sorteren en dit zal daarom in de komende periode verder worden uitgewerkt.
- Tot slot wordt stilgestaan bij de mitigerende maatregelen die ook zijn onderzocht, maar niet doelmatig en/of rechtmatig lijken. Deze worden nader toegelicht in bijlage 2 van de brief.